

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНА УСТАНОВА

«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ

**«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»**

Кафедра педагогіки та психології

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

за освітньо-професійною програмою «Психологія»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія

Дніпро-2024

Наскрізню програму практичної підготовки бакалаврів розроблено кафедрою педагогіки і психології

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Первий В. С., викладач кафедри педагогіки і психології, д. мед. н.; Теплицька А. О., доцент кафедри педагогіки та психології, канд. пед. наук.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від «22» січня 2024 року № 04

Зав. кафедри док. пед. наук, професор С. В. Сапожников
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «23» січня 2024 року

Гарант освітньої програми к. псих. наук М. М. Ярошко
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «24» січня 2024 року

Завідувач навчально-методичного відділу І. В. Зеркаль
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Наскрізна програма практики є основним навчально-методичним документом, що забезпечує комплексний підхід до організації практичної підготовки бакалаврів, системність, безперервність та послідовність змісту і завдань навчальної та виробничої практики спеціальності 053 «Психологія».

Наскрізна програма практичної підготовки складена на основі освітньо-професійної програми, затвердженої Вченою радою Приватної установи «Заклад вищої освіти «Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Хана» та відповідає стандартам вищої освіти спеціальності 053 Психологія.

Комплекс навчальної і виробничої практик спрямовано на формування умінь, навичок, компетенцій, що відповідають кваліфікації, яку отримує здобувач вищої освіти, та дають можливість займати відповідні посади.

№ з/п	Вид практики/ обсяг кредитів	Місце проведення практики	Посада	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
1	Навчальна практика (9 кредитів)	Базами проходження навчальної практики студентів-бакалаврів є навчально-виховні комплекси м. Дніпра, центри для роботи з дітьми з особливими потребами, центри для роботи з переселенцями та з людьми, які опинились у складній життєвій ситуації і потребують психологічної допомоги, приватні психологічні кабінети практикуючих психологів. З усіма базами практик завчасно укладаються договори.	Психолог	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема в контексті організації раннього втручання).</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т. ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p>

				<p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК12. Здатність до реалізації психологічної діяльності в етнічному середовищі.</p> <p>СК 13. Здатність до планування та здійснення роботи з охорони психічного здоров'я, здійснення психосоціальної підтримки громадян в умовах війни та постконфліктний період</p> <p>СК 14. Здатність до здійснення психосоціальної підтримки у дистанційні формі, у важкодоступних місцях в умовах воєнного стану.</p>
2	Виробнича Практика (9 кредитів)	<p>Базами проходження навчальної практики студентів-бакалаврів є навчально-виховні комплекси м. Дніпра, центри для роботи з дітьми з особливими потребами, центри для роботи з переселенцями та з людьми, які опинились у складній життєвій ситуації і потребують психологічної допомоги, приватні психологічні кабінети практикуючих психологів. З усіма базами практик завчасно укладаються договори.</p>	Психолог	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії,</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема в контексті організації раннього втручання).</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний</p>

			<p>інструментарій та психологічні прилади для вирішування професійних завдань з психодіагностики та психокорекції психоемоційних станів, узгодженості психічних процесів та регуляції поведінки.</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т. ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК12. Здатність до реалізації психологічної діяльності в етнічному середовищі.</p> <p>СК 13. Здатність до планування та здійснення роботи з охорони психічного здоров'я, здійснення психосоціальної підтримки громадян в умовах війни та постконфліктний період</p> <p>СК 14. Здатність до здійснення психосоціальної підтримки у дистанційні формі, у важкодоступних місцях в умовах воєнного стану.</p>
--	--	--	--

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Навчальна практика

Головною метою навчальної практики є:

- формування у студентів творчого, дослідницького підходу до майбутньої професійної діяльності, умінь та навичок в оволодінні різноманітними методами і формами її здійснення;
- забезпечення удосконалення психологічних компетентностей здобувачів вищої освіти на основі застосування отриманих ними теоретичних знань, опрацювання алгоритмів вирішення конкретних психологічних завдань;
- формування навичок аналізування результатів діяльності та потреби у самоосвіті.

Основні завдання навчальної практики:

1. Ознайомлення студентів із досвідом роботи закладів бази практики.
2. Навчання ефективному використанню основних методик психодіагностики.
3. Удосконалення навичок формулювання та перевірки гіпотез щодо особливостей розвитку особистості.
4. Розвиток самостійності у виборі методів дослідження у відповідності з розробленими критеріями та індивідуально-психологічними особливостями і віком досліджуваного.
5. Формування навичок проведення основних діагностичних процедур: спостереження, експерименту, тестування, бесіди.
6. Удосконалення теоретичних знань студентів із загальної психології, психодіагностики, вікової та педагогічної психології, соціальної психології та ін. і встановлення їх зв'язку з практичною діяльністю.
7. Вивчення основних напрямів роботи психолога та психологічної служби.
8. Формування практичних навичок професійної діяльності в майбутніх психологів у навчальних закладах, ресурсних центрах для дітей з особливими потребами, з переселенцями та з людьми, які опинились у складній життєвій ситуації.
9. Формування у студентів творчого, дослідницького підходу до професійної діяльності (діагностичного, профілактичного характеру), набуття ними навичок аналізу результатів своєї праці.

Виробнича практика

Головною метою *виробничої практики* є формування у студентів уміння самостійного здійснення експериментальних психологічних досліджень, творчого підходу в оволодінні сучасними методами, формами організації праці в галузі обраної спеціальності, особистісної готовності до практичної реалізації набутих у процесі навчання фундаментальних знань, здатності до особистісного та професійного саморозвитку.

Основні завдання виробничої практики:

1. Ознайомлення студентів із досвідом роботи закладів бази практики, основними напрямками роботи психолога та психологічної служби.
2. Удосконалення теоретичних знань студентів з психологічних дисциплін і встановлення їх зв'язку з практичною діяльністю.
3. Розвиток самостійності у виборі методів дослідження у відповідності з розробленими критеріями та індивідуально-психологічними особливостями і віком досліджуваного.
4. Апробація психодіагностичних методик і технік при проведенні психологічних досліджень, формування навичок систематизації та обґрунтування отриманих результатів психологічних досліджень.
5. Створення цілісного уявлення про методи, методичні прийоми, форми організації та проведення психокорекційної й психопрофілактичної роботи психолога в організаціях бази практики, формування навичок впровадження програми психокорекційної роботи у професійну діяльність.
6. Активізація творчого, дослідницького підходу до професійної діяльності, набуття умінь аналізу результатів власної праці, формування потреби в саморозвитку та самовихованні.
7. Розвиток педагогічних і психологічних здібностей, виховання персональної відповідальності за самостійну професійну діяльність, засвоєння моделі спеціаліста, здатного до продуктивної професійної самоосвіти та саморефлексії.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст практик визначається наскрізною програмою і робочими програмами практики. Робочі програми практик складаються керівниками практик, затверджуються кафедрою педагогіки і психології, відповідальною за проведення практики, Вченою радою ЗВО. Повноцінна реалізація закладених в основу програм практик головних завдань передбачає проходження здобувачів вищої освіти 3-х послідовних етапів роботи: початкового, основного, завершального.

Практикант повинен:

- на початковому етапі:

- бути присутнім на зборах з практики;
- ознайомитися з програмою;
- отримати індивідуальні завдання у керівника і узгодити з ним календарний план роботи на період проходження практики;
- індивідуальне завдання занести у щоденник практики;
- на основному етапі:
  - якісно і повністю виконувати індивідуальні завдання;
  - збирати й узагальнювати матеріал за даними практики;
  - систематично доповідати керівнику практики про виконані завдання;
  - вести щоденник практики;
- на завершальному (підсумковому) етапі:
  - підготувати звіт з практики у відповідності з вимогами програми практики;
  - своєчасно здати у встановлений термін звіт з практики на кафедрі.

Звіт повинен містити таку інформацію: -

- опис цілей завдань практики;
- опис засобів, методик, що використовуються;
- опис об'єму виконаної роботи;
- опис отриманих результатів;
- загальні висновки про набуті за період практики знання, уміння, навички, освоєні методи та форми роботи, вносяться пропозиції щодо покращення організації практики.

Послідовну об'єктивізацію змісту програм практик спрямовано на накопичення практичного досвіду та розвиток практичного інтелекту майбутніх фахівців. Саме тому головною метою практик є формування у здобувачів вищої освіти умінь та навичок майбутньої професійної діяльності, оволодіння різноманітними методами і формами її здійснення, опрацювання алгоритмів вирішення конкретних завдань, що виникають у практичній діяльності.

КОНТРОЛЬ ЗА ПРОХОДЖЕННЯМ ПРАКТИКИ

Контроль за роботою студентів під час практики здійснюють:

- *від закладу вищої освіти*: методисти від кафедри педагогіки і психології, керівники практики, які відповідають за організацію практики, завідувач кафедри;
- *від бази практики*: психолог закладу бази практики.

Види та форми поточного та підсумкового контролю визначаються робочими програмами практик.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Основними видами звітної документації є звіт студента про проходження практики та щоденник практики. Інші види звітної документації визначаються робочими програмами практик за пропозиціями випускової кафедри, затверджуються на засіданні кафедри педагогіки і психології та рішенням Вченої ради ЗВО.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти під час проходження практик визначаються робочими програмами практик. Підсумки практик підводяться керівником практики від кафедри педагогіки та психології на підставі оцінювання роботи студентів на базах практик, оформлення звітної документації та захисту звітів. Оголошення оцінок за проходження практик відбувається на підсумкових конференціях. Результати практик обговорюються на засіданні кафедри педагогіки та психології.

Рекомендована література

1. Адаптація дитини до школи / С. Максименко С. та ін. Київ : “Мікрос-СВС”, 2003. 112 с.
2. Галян І. М. Психодіагностика : навчальний посібник. Київ : Академвадав, 2011. 464 с.
3. Горбунова В. В. Етичні та правові аспекти психологічних досліджень. *Практична психологія соціальна робота*. 2005. № 3. С. 18-23.
4. Дуткевич Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога. Навчальний посібник. Чернівці, 2019. 265 с.
5. Емоційний розвиток дитини / за ред. С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. Київ : Макрос-СВС, 2003.
6. Концептуальні засади і методи глибинної психокорекції: підготовка психолога-практика : навч. посібн. / Яценко Т. С. та ін. Київ : Вища школа, 2008. 342 с.
7. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції. Навчальний посібник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 384 с.
8. Мамайчук І. І., Смирнова М. Діти з розладами поведінки: психологічна допомога. Київ : Редакції загальнопедагогічних газет, 2012. 120 с.
9. Методичні рекомендації по проведенню тренінг-курсу для підлітків з питань просвітницької роботи щодо здорового способу життя. Київ : Міленіум, 2002. 48 с.
10. Мороз Л. Основи професійно-психологічного тренінгу : навч. посіб. Київ : ПОЛИВОДА А.В., 2004. 130 с.
11. Осадько О. Технології психологічного консультування. Київ : Ред. загальнопед. газ., 2005. 128 с.

12. Основи практичної психології : підручник / Панок В. та ін. Київ : Либідь, 2013. 536 с.
13. Підготовка учнів до професійного навчання і праці (психолого-педагогічні основи) : Навч. посібник / Під ред. Г. О. Балла, П. С. Перепелиці, В. В. Рибалки. Київ : Наукова думка, 2000. 188 с.
14. Професійно-орієнтовані завдання з психології: Навчальний посібник. / За ред. О. Л. Музики. Навчальний посібник. 3-тє вид., перероб. і доп. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. 566 с.
15. Психологічна діагностика інтелекту, мислення, креативності дитини. дитини / Упоряд.: С. Максименко, К Максименко, О. Главник. Київ : Мікрос СВС, 2003. 96 с.
16. Розвивальні та корекційні заняття психолога / Упорядник Т. 20. Гончаренко. 2-ге вид., стереотипне. Київ : Ред. загальнопед. газ., 2005. 120 с.
17. Розвиток пізнавальних процесів дитини / Упоряд.: С. Максименко, К. Максименко, О. Главник Київ : Мікрос. СВС, 2003. 96 с.
18. Управлінські та організаційні аспекти взаємодії психолога з адміністрацією та педагогічним колективом / автор-упорядник Сівєрс З. Ф. Київ : КМІУВ ім. Б. Д. Грінченка, 2001.
19. Цигульська Г. Ф. Загальна та прикладна психологія. Як допомогти собі та іншим. Курс лекцій. Навчальний посібник. Київ : Наукова думка. 2000. 189 с.
20. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посібн. Київ : Ваклер, 2007. 186 с.

Інформаційні ресурси

21. Бігма Н. М. Уроки-тренінги як засіб активізації навчальної діяльності учнів: посібник / уклад. Н. М. Бігма. Дніпропетровськ, 2013. 36 с. URL: <http://doktor-ua.com/literatura/7616/index.html>
22. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <http://www.president.gov.ua/ru/documents/15828.html>
23. Нормативно-правова база - Інститут модернізації змісту освіти: <https://imzo.gov.ua/psychologichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robotu/normativno-pravova-baza/>
24. Паркулаб О. Психологічний аналіз булінгу як соціально-психологічного явища: матеріали Круглого столу «Психологічна безпека особистості в умовах суспільно-політичної нестабільності» Івано-Франківськ, 2014. URL: <http://www.pu.if.ua/depart/SocialPsychology/resource/file/>

Орієнтовна схема індивідуального плану бакалавра-практиканта

*Титульна
сторінка*

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

бакалавра _____

спеціальності 053 Психологія Приватної установи «Вищий навчальний заклад «Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Хана»

на час навчальної практики в _____

(назва закладу бази практики)

Керівник _____

*Схема
планування*

№ з/п	Вид діяльності	Завдання	Термін

Вимоги до оформлення звіту про проходження навчальної практики

Звіт про проходження навчальної практики оформляється на аркушах паперу формату А4. Зміст викладається грамотно, чітко, логічно послідовно. Робота друкується з дотриманням полів: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Гарнітура шрифту – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,3. Усі сторінки нумеруються, починаючи з титульного аркуша (номер сторінки на ньому не проставляється), арабськими цифрами знизу по центру.

Цифровий матеріал оформляється у вигляді таблиці. Кожна таблиця повинна мати свій порядковий номер і назву. Назва таблиці розташовується по центру. У тексті обов'язково має бути зроблено посилання на неї, яке може бути оформлено таким чином: «... результати цього дослідження наведені в табл. 2» або «... результати цього опитування (табл. 2) показали, що ...». Поряд із матеріалом, оформленим у вигляді таблиць, для більшої наочності можна подавати дані у вигляді рисунків. Нумерація рисунків (також як і таблиць) допускається як наскрізна упродовж усього звіту. Назву рисунка, на відміну від заголовка таблиці, розташовують під рисунком по центру.

Посилання на літературу (якщо є) слід оформляти в квадратних дужках, із зазначенням номера джерела в списку використаних джерел та сторінки, наприклад: [3, с. 68].

**Титульна сторінка папки з матеріалами
практики**

**Міністерство освіти і науки України
Приватна установа «Заклад вищої освіти
«Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт - Хана»**

Кафедра педагогіки і психології

МАТЕРІАЛИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

студент (а/ки) III курсу спеціальності 053 «Психологія»

База практики: _____

Термін проходження практики: з ____ до _____

Керівник практики від кафедри інституту:

_____

к. псих. н., доцент кафедри
педагогіки та психології

Керівник від бази практики:

Титульна сторінка
щоденника практики

Міністерство освіти і науки України
Приватна установа «Заклад вищої освіти
«Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Хана»

Кафедра педагогіки і психології

Щ О Д Е Н Н И К П Р А К Т И К И

студент (а/ки) III курсу

групи _____ спеціальності 053 Психологія

База практики: _____

Термін проходження практики: з _____ до _____

Керівник практики від кафедри інституту:

_____ к. псих.н., доцент кафедри
педагогіки і психології _____

Керівник від бази практики:

м. Дніпро – 202__ р.

Зразок сторінки щоденника практики

Дата: _____

Зміст роботи, аналізування

Висновки: